

20 Νοεμβρίου, 1993

[ΠΙΚΗΣ, ΚΟΥΡΡΗΣ, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ/στές]

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ,

Εφεσείων,

v.

ΑΝΔΡΟΥΛΑΣ Κ. ΙΩΑΝΝΟΥ,

Εφεσίβλητης.

(Εφεση Αρ. 20)

Διατροφή — Εύρημα πρωτόδικου Δικαστηρίου ότι για την κατάρρευση του γάμου ευθυνόταν ο Καθ' ου η αίτηση σύζυγος — Εύρημα για αλόγιστη χρήση από την αιτήτρια σύζυγο ποσού που είχε προκύψει από την πώληση στον σύζυγο της των μετοχών της στην επιχείρησή του οδήγησε το πρωτόδικο Δικαστήριο στην επιδίκαση ποσού διατροφής που άρχισε από ημερομηνία 9 μήνες μεταγενέστερη από την ημερομηνία της αίτησης — Εφόσον το εύρημα για την ευθύνη του συζύγου για την κατάρρευση του γάμου παρέμενε ανέπαφο, δεν ήταν δυνατό να χρησιμοποιηθούν απομονωμένες περιπτώσεις από την συμπεριφορά της συζύγου για να αποκλεισθεί ή να περιορισθεί περαιτέρω το δικαίωμα διατροφής της, σύμφωνα με το άρθρο 6 του περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων Νόμου, 1991 (Ν.232/91). 5 10

Διατροφή — Ύψος διατροφής — Στον καθορισμό ποσού £450 μηνιαίως διατροφής της αιτήτριας συζύγου από τον Καθ' ου η αίτηση σύζυγο, δεν λήφθηκε υπόψη το γεγονός ότι ο σύζυγος κάλυπτε εξ' ολοκλήρου τα έξοδα σπουδών και διαμονής της κόρης των διαδίκων στο εξωτερικό — Η διατροφή μειώθηκε στις £350 μηνιαίως. 15

Απόφαση για δεδουλευμένα ποσά διατροφής — Πρέπει να εκδίδεται σαν συνολικό ποσό — Αν θα γίνει διαταγή για πληρωμή με δόσεις πρέπει να συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι, που πρέπει να αναφέρονται στην απόφαση. 20

Έξοδα — Επιδικασθέντα έξοδα σε αίτηση διατροφής — Πρέπει να εκδίδεται απόφαση γι' αυτά σαν συνολικό ποσό — Για να υπάρξει διαταγή για πληρωμή τους με μηνιαίες δόσεις πρέπει να συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι, που πρέπει να αναφέρονται στην απόφαση. 25

Μετά από 19 χρόνια γάμου ο γάμος των διαδίκων κατέρρευσε και η συμβίωση τερατιώθηκε στις 25.4.89, όταν ο εφεσείων σύζυγος εγκατέλειψε την συζυγική κατοικία στην οποία παρέμεινε η εφεσίβλητη σύζυγος και η ηλικίας 16 1/2 χρονών τότε κόρη τους. Στις 21.9.90, η εφεσίβλητη καταχώρισε αίτηση διατροφής στο Οικογενειακό Δικαστήριο. Μέχρι την έκδοση της πρωτόδικης απόφασης η κόρη του ζευγους ενηλικιώθηκε και μετέβη στο Ηνωμένο Βασίλειο όπου ακολούθησε πανεπιστημιακές σπουδές. Ήταν παραδεκτό ότι όλα τα έξοδα σπουδών και διαμονής της κόρης τους στο εξωτερικό κάλυπτε ο εφεσείων σύζυγος. Το πρωτόδικο Δικαστήριο προέβη στα εξής ευρήματα: i) η κύρια αιτία για την κατέρρευση του γάμου ήταν η αλλαγή της συμπεριφοράς του εφεσείοντα έναντι της εφεσίβλητης, πράγμα που οδήγησε σε ψυχρότητα μεταξύ τους και αποστασιοποίησή τους, ii) κατά την διάρκεια της συμβίωσης υπήρξαν περιπτώσεις που η συμπεριφορά της συζύγου προς τον σύζυγο της δεν ήταν η ορθή, με κύριο παράδειγμα το γεγονός ότι η σύζυγος, χωρίς την γνώση του συζύγου της, τοποθετούσε στα ροφήματά του αγχολυτικό φάρμακο, πράγμα που προκάλεσε την οργή του συζύγου όταν το διαπίστωσε, iii) το μηνιαίο εισόδημα του συζύγου από τις επιχειρήσεις του υπερέβαινε τις £1.200, iv) η σύζυγος είχε κάμει αλόγιστη χρήση του ποσού των £13.500 που είχε πάρει από την πώληση στον σύζυγό της των μετοχών της στις επιχειρήσεις του συζύγου της, και v) η σύζυγος είχε απωλέσει εισόδημα £150 τον μήνα περίπου από την εργασία της σαν γραμματέας στις επιχειρήσεις του συζύγου της, αν και δεν είχε χάσει την ικανότητά της για εργασία. Με αυτά τα δεδομένα το πρωτόδικο Δικαστήριο επιδίκασε υπέρ της εφεσίβλητης διατροφή ύψους £450 μηνιαίως, την οποία καθόρισε να αρχίζει από την 1.6.91, δηλαδή περίπου 9 μήνες μεταγενέστερα από την ημερομηνία καταχώρισης της αίτησης, λόγω της αλόγιστης χρήσης από την εφεσίβλητη του ποσού των £13.500. Επίσης αποφάσισε ότι τα δεδουλευμένα ποσά διατροφής και τα επιδικασθέντα έξοδα θα πληρώνονταν με μηνιαίες δόσεις, χωρίς όμως να δώσει οποιαδήποτε αιτιολογία για την απόφασή του αυτή.

Κατ' έφεση, ο εφεσείων ισχυρίστηκε ότι λανθασμένα το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν είχε κρίνει ότι η συμπεριφορά της συζύγου προς τον εφεσείοντα ήταν τέτοια ώστε να μειώσει περαιτέρω ή και να αποκλείσει το δικαίωμα της σε διατροφή, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν. 232/91. Επίσης, ισχυρίστηκε ότι το επιδικασθέν ποσό της διατροφής ήταν υπερβολικά υψηλό. Με αντέφεσή της η εφεσίβλητη πρόσβαλε το μέρος της απόφασης του πρωτόδικου Δικαστηρίου με το οποίο διάταξε την πληρωμή των δεδουλευμένων ποσών διατροφής και των επιδικασθέντων εξόδων με μηνιαίες δόσεις.

Αποφασίσθηκε ότι:

(α) Εφόσον το εύρημα του πρωτόδικου Δικαστηρίου ότι η εφεσίβλητη

σύζυγος δεν βαρύνετο με σοβαρή υπαιτιότητα για την διακοπή της συμβίωσης παρέμενε ισχυρό, δεν παρεχόταν πεδίο για την απομόνωση οποιασδήποτε πτυχής της διαγωγής της εφεσίβλητης και την ανύψωσή του σε "σπουδαίο λόγο", σύμφωνα με το άρθρο 6 του περί Ρυθμίσεως Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων Νόμου, 1991 (Ν. 232/91), που θα δικαιολογούσε τον περιορισμό του δικαιώματος για διατροφή, πέραν από την μετάθεση της ημερομηνίας έναρξης της πληρωμής της διατροφής κατά 9 περίπου μήνες, που αποφάσισε το πρωτόδικο Δικαστήριο λόγω της αλόγιστης χρήσης από την εφεσίβλητη του ποσού που είχε εισπράξει από την πώληση των μετοχών της στην επιχείρηση του εφeseίοντα. 5 10

(β) Λανθασμένα το πρωτόδικο Δικαστήριο είχε παραγνωρίσει το γεγονός ότι ο εφeseίων χρηματοδοτούσε εξ' ολοκλήρου την διατροφή και τις σπευδές της θυγατέρας του ζεύγους στο εξωτερικό που συνιστούσε κοινό σκοπό και επιδίωξη των συζύγων. Η αντιμετώπιση των δαπανών αυτών απαιτούσε την συρρίκνωση των αναγκών του εφeseίοντα και ανάλογη συρρίκνωση έπρεπε να ισχύσει και για την εφεσίβλητη. Γι' αυτό, το ποσό της διατροφής έπρεπε να μειωθεί σε £350 μηνιαίως. 15

(γ) Η αυτεπάγγελτη αναστολή από το Δικαστήριο της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που επιβάλλει δικαστική απόφαση, συνιστά εξαιρετικό μέτρο το οποίο μπορεί να υιοθετηθεί μόνο όπου συντρέχουν λόγοι που δικαιολογούν την έστω προσωρινή απουσία δικαστικά διακηρυχθέντων δικαιωμάτων. Στη προκειμένη περίπτωση, καμμία εξήγηση δεν είχε δοθεί από το πρωτόδικο Δικαστήριο για την απόφασή του να διατάξει την αποπληρωμή των ποσών της δεδουλευμένης διατροφής και των εξόδων με μηνιαίες δόσεις και γι' αυτό το μέρος αυτό της απόφασης έπρεπε να ακυρωθεί. 20 25

Η έφεση και η αντίφεση επιτράπηκαν χωρίς έξοδα. Το ποσό της διατροφής μειώθηκε στις £350 μηνιαίως. Η διαταγή για αποπληρωμή της δεδουλευμένης διατροφής και των εξόδων με μηνιαίες δόσεις ακυρώθηκε. 30

Υπόθεση που αναφέρθηκε: 35

Μενελάου ν. Μενελάου (1993) 1 Α.Α.Δ. 385.

Έφεση.

Έφεση από τον καθ' ού η αίτηση κατά της απόφασης του Οικο-

γενειακού Δικαστηρίου Λεμεσού που δόθηκε στις 26 Νοεμβρίου, 1992 (Αρ. Αίτησης 46/90) με την οποία διατάχθηκε να πληρώνει το ποσό των £450,- μηνιαίως ως διατροφή με αναδρομική ισχύ από 1 Ιουνίου, 1991.

5 Δ. Αριστείδου, για τον εφεσείοντα.

Σ. Παπακυριακού, για την εφεσίβλητη.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Γ. Μ. Πικής.

10 ΠΙΚΗΣ, Δ.: Στις 25 Απριλίου, 1989, μετά από 19 έτη συμβίωσης, ο γάμος των διαδίκων κατέρρευσε και η συμβίωση τερματίστηκε. Ο εφεσείων, ο σύζυγος, απομακρύνθηκε από τη συζυγική κατοικία στην οποία συνέχισε να διαμένει η σύζυγος και η θυγατέρα του ζεύγους, ηλικίας τότε 16 1/2 ετών. Οι διευθετήσεις που ακολούθησαν για τη συνδρομή του συζύγου στη διατροφή της συζύγου του, ατό-
15 νησαν μετά από ένα χρονικό διάστημα. Στις 21/9/90 η σύζυγος αποτάθηκε στο Οικογενειακό Δικαστήριο με αίτημα τη συνεισφορά του συζύγου στη διατροφή της και την έκδοση ανάλογου διατάγματος. Στο μεταξύ, η θυγατέρα ενηλικιώθηκε· αποφοίτησε από το Λύκειο και μετέβη στο Ηνωμένο Βασίλειο όπου ακολούθησε πανεπιστημια-
20 κές σπουδές. Είναι παραδεκτό ότι ο πατέρας καλύπτει εξ ολοκλήρου και σε ικανοποιητικό επίπεδο τα έξοδα της διατροφής και των σπουδών της.

25 Αποκλειστικό αντικείμενο της πρωτόδικης διαδικασίας ήταν η διερεύνηση του αιτήματος της συζύγου για τη συνεισφορά του συζύγου στη διατροφή της, στο πλαίσιο της αμοιβαίας υποχρέωσης των συζύγων για διατροφή που καθορίζει το Άρθρο 3 του περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων Νόμου του 1991, Ν. 232/91 (θα αναφέρεται ως “ο νόμος”).

30 Και τα δυο μέρη προσήγαγαν μαρτυρία για τα αίτια της κατάρρευσης του γάμου και του τερματισμού της συμβίωσης, καθώς και για τις ανάγκες, τα οικονομικά μέσα και τις εισοδηματικές δυνατότητες των εγγάμων.

35 Μετά από προσεκτική εξέταση και αξιολόγηση της μαρτυρίας και ανάλυση των αρχών που διέπουν την υποχρέωση για συνεισφορά στη διατροφή του ετέρου των συζύγων μετά τον τερματισμό της συμβίωσης και τον προσδιορισμό του ύψους της, το Οικογενειακό Δικαστήριο απεφάσισε ότι ο εφεσείων ήταν υπόχρεος να συνεισφέρει μηνιαίο ποσό £450 για τη διατροφή της συζύγου του. Ως αφετη-

ρία για την καταβολή διατροφής ορίστηκε η 1/6/91, δηλαδή ημερομηνία κατά 9 μήνες μεταγενέστερη από την καταχώριση της αίτησης. Παρά την ευχέρεια που παρέχεται στο Οικογενειακό Δικαστήριο να διατάξει την παροχή συνεισφοράς από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης [Άρθρο 9(2) του νόμου], το δικαστήριο έκρινε ορθό να μεταθέσει σε μεταγενέστερο χρόνο την εκπλήρωση της υποχρέωσης για διατροφή, ενόψει της αλόγιστης χρήσης μέρους του ποσού των £13.500,00 που απόκτησε η εφεσίβλητη από τη διάθεση των μετοχών της στις εταιρείες του συζύγου της με την πώλησή τους στο σύζυγο μετά τη κατάρρευση του γάμου. 5 10

Στον προσδιορισμό της υποχρέωσης του συζύγου για συνεισφορά στη διατροφή της συζύγου του και τον καθορισμό του ύψους της, το δικαστήριο βασίστηκε στα πιο κάτω κρίσιμα ευρήματα :

(i) Το μηνιαίο εισόδημα του συζύγου υπερέβαινε τις £1200.

(ii) Οι επιχειρήσεις του, που είχαν ως αντικείμενο την προσφορά υπηρεσιών ελαιοχρωματιστή, ανθούσαν, γεγονός που αντανάκλατο και από τις επενδύσεις του συζύγου σε ακίνητα και το επίπεδο της επαγγελματικής και προσωπικής διακίνησης που υποδήλωνε η απόκτηση από τις εταιρείες του αυτοκινήτου Μερσεντές αξίας £26.500,00 για τις επαγγελματικές και προσωπικές του ανάγκες. 15 20

(iii) Απώλεια του εισοδήματος της συζύγου (£150 - £160 το μήνα) ως αποτέλεσμα της εγκατάλειψης της εργασίας της ως γραμματέας στις επιχειρήσεις του συζύγου της μετά την κατάρρευση του γάμου, όχι όμως και της ικανότητας για εργασία παρόλο που και αυτή επηρεάστηκε σε κάποιο βαθμό από την υπέρταση από την οποία υπέφερε. 25

Στη *Μενελάου ν. Μενελάου* (1993) 1 Α.Α.Δ. 385, διαπιστώθηκε ότι "... Το μέτρο της συνεισφοράς είναι οι "δυνάμεις" εκατέρωθεν των συζύγων έννοια που περιλαμβάνει το σύνολο των εισοδηματικών δυνατοτήτων εκάστου μέρους για συνδρομή και όχι μόνο το υπαρκτό εισόδημα". 30

(iv) Ο τρόπος χρήσης του ποσού των £13.500,00 που απόκτησε η σύζυγος από την πώληση των μετοχών της, ήταν σε κάποιο βαθμό αλόγιστος, διαπίστωση που οδήγησε το δικαστήριο να μετατοπίσει την αφετηρία της συνεισφοράς του συζύγου από την 21/9/90 στην 1/6/91. 35

Η συνεισφορά που καταβλήθηκε από το σύζυγο βάσει προ-

σωρινού διατάγματος, £70 το μήνα, θα αφαιρείτο από το οφειλόμενο κατά την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης του οικογενειακού δικαστηρίου ποσό διατροφής.

5 Το δικαστήριο έκρινε ως γενεσιουργό αιτία της κατάρρευσης του γάμου, με επακόλουθο τον τερματισμό της συμβίωσης, τη ψυχρότητα του συζύγου έναντι της συζύγου του και την αποστασιοποίησή του από τη συζυγική εστία. Η σύζυγος απέδωσε την αλλαγή στη σύναψη εξωγαμικών σχέσεων, γεγονός που αρνήθηκε ο σύζυγος. Η αντίδραση της συζύγου στην αλλαγή της στάσης του συζύγου της, και 10 έναντι του ενδεχομένου κατάρρευσης του γάμου, κυμάνθηκε μεταξύ οργής και απελπισίας. Παρέμεινε όμως προσηλωμένη στο γάμο και συνέχισε να διακηρύττει την ετοιμότητά της να επανασυνδεθεί με το σύζυγό της εφόσο αποκαθίστατο η μεταξύ τους επικοινωνία.

15 Οι λόγοι της έφεσης μπορεί να συνοψιστούν και να υποδιαιρεθούν στους ακόλουθους δυο:

(Α) Στη παραγνώριση λόγων που δικαιολογούσαν τον αποκλεισμό ή περιορισμό του δικαιώματος διατροφής, βάσει του Άρθρου 6 του νόμου και,

(Β) στο υπερβολικό του επιδικασθέντος ποσού.

20 (Α) Ο πρώτος λόγος προβλήθηκε παρά την αποδοχή ή, ακριβέστερα, τη μη αμφισβήτηση του ευρήματος του Οικογενειακού Δικαστηρίου ότι η σύζυγος δε βαρυνόταν με σοβαρή υπαιτιότητα για τη διακοπή του γάμου. Ένας από τους προβληθέντες λόγους για τον αποκλεισμό ή περιορισμό του δικαιώματος διατροφής, ήταν και ο αλόγιστος τρόπος διάθεσης από 25 τη σύζυγο μέρους του κτηθέντος ποσού των £13.500,00. Το Άρθρο 6 προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι η εκούσια πρόκληση απορίας μπορεί να θεμελιώσει “σπουδαίο λόγο” και να οδηγήσει στον αποκλεισμό ή περιορισμό του δικαιώματος διατροφής. Όπως έχουμε εξηγήσει, το Οικογενειακό Δικαστήριο 30 αποστέρησε τη σύζυγο του δικαιώματος διατροφής για περίοδο 9 μηνών λόγω της αλόγιστης χρήσης του κεφαλαίου το οποίο περιήλθε στην κυριότητά της. Η σπατάλη πόρων, εφόσο λαμβάνει τη μορφή εξανεμισμού κεφαλαίου, οδηγεί στην απώλεια εισοδηματικής βάσης και επομένως εύλογα 35 λαμβάνεται υπόψη ως εκούσια πράξη που μπορεί να οδηγήσει στον περιορισμό του δικαιώματος διατροφής. Το ερώτημα είναι αν η πρόνοια η οποία έγινε, είναι ανεπαρκής. Αντίθετα με τον εφεσείοντα, η εφεσίβλητη παραπονεύεται για την 40 αδικαιολόγητη, όπως τη χαρακτήρισε, μετατόπιση της ημε-

ρομηνίας έναρξης της υποχρέωσης για διατροφή και με την αντέφεσή της επιδιώκει τον παραμερισμό της και την πρόσδοση ισχύος στο διάταγμα διατροφής από την ημέρα κατάθεσης της αίτησης για διατροφή. Επομένως τα αντίστοιχα μέρη της έφεσης και της αντέφεσης μπορεί να αντιμετωπισθούν και επιλυθούν συγχρόνως. Η εξουσία για την έκδοση διατάγματος διατροφής από την κατάθεση της αίτησης είναι δυνητική [Άρθρο 9(2) του νόμου]. Εφόσον η διακριτική ευχέρεια ασκείται με αναφορά στα γεγονότα που τείνουν να διαμορφώσουν την ανάγκη για διατροφή και το ύψος της, δεν παρέχεται πεδίο για επέμβαση από το δευτεροβάθμιο δικαστήριο. Σ' αυτή την υπόθεση η διακριτική εξουσία του οικογενειακού δικαστηρίου ασκήθηκε υπό το φως του συνόλου των σχετικών γεγονότων. Δε διαπιστώνεται τίποτε που να υποδηλώνει έλλειψη λογικής αντιστοιχίας μεταξύ του περιορισμού του δικαιώματος και της σπατάλης πόρων που θα μπορούσαν να διατεθούν για τη διατροφή της εφεσίβλητης για το χρονικό διάστημα που δεν έγινε πρόνοια για συνεισφορά του συζύγου στη διατροφή της.

Κρίνουμε ότι το μέρος αυτό της έφεσης, όσο και το αντίστοιχο της αντέφεσης, πρέπει να απορριφθούν και απορρίπτονται ως ανεδαφικά.

Οι άλλοι λόγοι που προβλήθηκαν για την αποστέρηση ή τον περιορισμό του δικαιώματος της συζύγου για διατροφή, αφορούσαν τη διαγωγή της παρά το εύρημα ότι δε βαρυνόταν με σοβαρή υπαιτιότητα, κατατείνουσα στη διακοπή της συμβίωσης. Το εύρημα αυτό σηματοδοτεί τη θεώρηση του συνόλου της συμπεριφοράς της συζύγου σε σχέση με τη διακοπή της συμβίωσης και επισφραγίζει την απουσία αιτιώδους σχέσης μεταξύ της διαγωγής της εφεσίβλητης και της διακοπής του γάμου. Η απομόνωση γεγονότων που συνέβησαν μετά την κρίση που εκδηλώθηκε στις σχέσεις των συζύγων, δε μεταβάλλει τη συνολική εικόνα, ούτε μετατοπίζει το βάρος για τη διακοπή της συμβίωσης. Ένα από τα γεγονότα τα οποία δημιουργήσαν ένταση στις σχέσεις των διαδίκων και το οποίο επεσήμανε ο εφεσείων, ήταν η παροχή από τη σύζυγό του αγχολυτικών φαρμάκων στα ροφήματά του χωρίς τη γνώση του. Η σύζυγος ωθήθηκε στην εσφαλμένη, κατά την κρίση μας, αυτή πράξη, κατόπιν ιατρικής συμβουλής προς το σκοπό άμβλυνσης του άγχους από το οποίο φαινόταν να διακατέχεται ο σύζυγός της και το οποίο η σύζυγος, στα αρχικά στάδια, έτεινε να αποδώσει σε ένταση στην εργασία του. Ο εφεσείων αντέδρασε έντονα όταν η πράξη της συζύγου του περιήλθε σε γνώση του, ενώ η σύζυγος εγκατέλειψε κάθε προσπάθεια για την αναζήτηση θεραπείας των προβλημάτων του συζύγου της όταν

αυτή είχε πεισθεί ότι τα αίτια της ψυχρότητας του έναντι της ήταν βαθύτερα.

Το Άρθρο 6 του Ν. 232/91 προβλέπει :

5 “6. Η διατροφή μπορεί να αποκλειστεί ή να περιοριστεί αν αυτό επιβάλλεται από σπουδαίους λόγους, ιδίως αν ο γάμος είχε μικρή χρονική διάρκεια ή αν ο δικαιούχος βαρύνεται με σοβαρή υπαιτιότητα για τη λύση του γάμου ή τη διακοπή της συμβίωσης ή αν προκάλεσε εκούσια την απορία του.”

10 Το πιο κάτω απόσπασμα από τη Μενελάου (ανωτέρω), είναι διαφωτιστικό ως προς την ερμηνεία του Άρθρου 6 :

15 “(δ) Το δικαίωμα για διατροφή μπορεί “να αποκλειστεί ή να περιοριστεί” για “σπουδαίους λόγους” όπως ορίζεται στο Άρθρο 6 του νόμου. Σπουδαίος λόγος μπορεί να στοιχειοθετηθεί από τα γεγονότα που προσδιορίζονται από το ίδιο άρθρο μεταξύ των
20 οποιών και η μικρή χρονική διάρκεια του γάμου. Η ύπαρξη και μόνον των ιδιαίτερων περιστατικών που καθορίζονται στο άρθρο αυτό δε συνιστά αφεαυτής “σπουδαίο λόγο”. Η σπουδαιότητα του λόγου κρίνεται υπό το φως του συνόλου των περιστατικών του γάμου περιλαμβανομένων και των λόγων διακοπής της συμβίωσης ή λύσης του.”

25 Οι λόγοι για τους οποίους μπορεί να αποκλειστεί ή να περιοριστεί το δικαίωμα διατροφής, βάσει του Άρθρου 6, δεν καθορίζονται στο νόμο, ούτε είναι επιθυμητό να προσδιοριστούν εξαντλητικά. Το επίθετο το οποίο χρησιμοποιείται για να προσδιορίσει τη φύση τους
30 “σπουδαίοι” υποδηλώνει ότι αυτοί πρέπει να είναι τόσο σημαντικοί, ώστε να εξουδετερώνουν το δικαίωμα για διατροφή μόνιμα ή προσωρινά. Εφόσο το εύρημα ότι η σύζυγος δε βαρύνεται με σοβαρή υπαιτιότητα για τη διακοπή της συμβίωσης παραμένει ισχυρό, δεν παρέχεται πεδίο για την απομόνωση οποιασδήποτε πτυχής της
35 διαγωγής της συζύγου και την ανύψωσή του σε “σπουδαίο λόγο” που θα δικαιολογούσε τον περιορισμό του δικαιώματος για διατροφή. Ούτε έχει υποδειχθεί οποιαδήποτε πράξη ή αλληλουχία γεγονότων που θα μπορούσε εύλογα να χαρακτηριστεί με την έννοια που ενέχει ο όρος στο πλαίσιο του Άρθρου 6 ως “σπουδαίος λόγος”.

35 Το συμπέρασμα στο οποίο αγόμεθα, είναι ότι δεν υφίσταται λόγος που να δικαιολογεί την επίκληση του Άρθρου 6, είτε για τον αποκλεισμό ή περιορισμό του δικαιώματος για διατροφή, πέραν του βαθμού στον οποίο περιορίστηκε για την περίοδο μεταξύ Σεπτεμβρίου, 1990, και Ιουνίου, 1991.

ΤΟ ΥΨΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ :

Τα κριτήρια βάσει των οποίων το Οικογενειακό Δικαστήριο καθόρισε το ύψος της διατροφής, είναι ορθά. Μετά από αναφορά σε ερμηνευτικά συγγράμματα των αντίστοιχων προνοιών του Ελληνικού Αστικού Κώδικα [βλ. ΔΙΚΑΙΟΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ, Κ. Γραμμένος, 2η έκδοση, σελ. 260-261, ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΔΙΚΑΙΟ, Γ. Κουμάντου, 1988, Τόμος 1, σελ. 167], διαπιστώνεται ότι η “διατροφή” περιλαμβάνει τα αναγκαία για βιολογική και κοινωνική διαβίωση ανάλογα μ’ εκείνη που το ζεύγος απολάμβανε κατά τη διάρκεια του γάμου. Πρέπει να σημειώσουμε ότι αναπόφευκτα το επίπεδο κοινωνικής διαβίωσης των συζύγων θα υποστεί κάποια πτώση μετά το χωρισμό, δεδομένου ότι παρίσταται ανάγκη διπλασιασμού ορισμένων εξόδων, όπως ενοικίαση δεύτερης κατοικίας, θέρμανση κ.α..

Το πρωτόδικο δικαστήριο προέβη σε λεπτομερή ανάλυση των αναγκών των δυο συζύγων, των εισοδημάτων τους και των δυνατοτήτων τους για κτήση εισοδήματος. Ότι παραγνωρίστηκε είναι ότι ο σύζυγος χρηματοδοτεί εξ ολοκλήρου τη διατροφή και τις σπουδές της θυγατέρας του ζεύγους που συνιστά κοινό σκοπό και επιδίωξη των συζύγων. Οι δαπάνες για τις σπουδές της κόρης ήταν πέραν των εισοδηματικών δυνατοτήτων του εφεσείοντα, όπως αυτές καθορίστηκαν από το δικαστήριο. Η αντιμετώπισή τους απαιτούσε τη συρρίκνωση των αναγκών του εφεσείοντα. Ανάλογη συρρίκνωση έπρεπε να ισχύσει και για τη σύζυγο. Ο σκοπός ήταν κοινός. Υπό το φως αυτής της πραγματικότητας δικαιολογείται η μείωση της συνεισφοράς του συζύγου για τη διατροφή της σύζυγου του, σε βαθμό όμως που να μη θίγονται τα αναγκαία για τη ζωή. Κρίνουμε ότι το ποσό των £350 συνιστά εύλογη συνεισφορά του συζύγου για τη διατροφή της σύζυγου του.

Η έφεση επιτυγχάνει αναφορικά με το ύψος του ποσού της διατροφής το οποίο μειώνεται σε £350 το μήνα.

ΑΝΤΕΦΕΣΗ:

Εκτός από την αμφισβήτηση της καθορισθείσας ημερομηνίας για την καταβολή διατροφής με την οποία έχουμε ασχοληθεί, με την αντέφεση προσβάλλονται και δυο άλλες πτυχές της πρωτόδικης απόφασης, η διαταγή για την καταβολή με δόσεις των υποχρεώσεων του συζύγου για διατροφή που είχαν προκύψει μέχρι την έκδοση της απόφασης και την αντίστοιχη διαταγή για την καταβολή με δόσεις των εξόδων της δίκης που επιδικάσθηκαν υπέρ της σύζυγου. Η θέση της εφεσίβλητης είναι ότι δεν παρεχόταν ευχέρεια για αναστολή

των επιδικασθέντων ποσών ή αν υπάρχει, αυτή ασκήθηκε χωρίς αποχρώντα λόγο. Αντίθετα, ο εφεσείων υποστήριξε ότι η δυνατότητα αναστολής της καταβολής επιδικασθέντος ποσού επαφίεται στην κρίση του δικαστηρίου και ότι δεν υφίσταται λόγος που να δικαιολογεί την επέμβαση του Εφετείου.

Η δικαστική απόφαση έχει ως λόγο την επίλυση της διαφοράς μεταξύ των διαδίκων με την προσθήκη της σφραγίδας του δικαίου που παρέχει δικαίωμα για την επίκληση των μέσων που παρέχει το δίκαιο για τη διεκδίκηση παντός ποσού επιδικασθέντος υπέρ διαδίκου. Μόνο αποκρυσταλλωθέντα δικαιώματα και υποχρεώσεις μπορεί να αποτελέσουν το αντικείμενο δικαστικής απόφασης. Η λυσιτέλεια, δηλαδή η διεξοδική λύση όλων των αναφυομένων στην υπόθεση διαφορών, είναι ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της δικαστικής λειτουργίας στο πλαίσιο του δικαιοσύνης μας συστήματος. Η απόφαση είναι ισχυρή από το χρόνο της έκδοσής της, εκτός αν το δικαστήριο διατάξει διαφορετικά [βλ. Δ.34 θ.1 και θ.2]. Οι Θεσμοί Πολιτικής Δικονομίας παρέχουν τη δυνατότητα για την αναστολή δικαστικής απόφασης κατά το χρόνο έκδοσής της [Δ.40 θ.7]. Η δικαστική αυτή ευχέρεια περιλαμβάνει τόσο τα ποσά τα οποία οφείλονται όσο και τα έξοδα που εξομοιώνονται με εξ αποφάσεως χρέος [η Δ.40 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας, περιλαμβανομένου και του θ.7, τυγχάνει εφαρμογής βάσει του Κ.11 του Διαδικαστικού Κανονισμού του 1990]. Η αυτεπάγγελτη αναστολή της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που επιβάλλει η δικαστική απόφαση, συνιστά εξαιρετικό μέτρο το οποίο μπορεί να υιοθετηθεί μόνο όπου συντρέχουν λόγοι που δικαιολογούν την έστω προσωρινή αποστέρηση δικαστικά διακηρυχθέντων δικαιωμάτων.

Στην προκείμενη περίπτωση, δεν παρέχεται καμιά εξήγηση για την αναστολή εκπλήρωσης της υποχρέωσης για την καταβολή του εξ αποφάσεως χρέους και των επιδικασθέντων εξόδων. Ούτε τα γεγονότα ή περιστατικά της υπόθεσης αποκαλύπτουν οποιοδήποτε λόγο που αυταπόδεικτα δικαιολογεί την αναστολή. Η δικαιοδοσία του δικαστηρίου για αναστολή καταβολής του εξ αποφάσεως χρέους ασκήθηκε στην απουσία αποχρώντος λόγου.

Το σχετικό μέρος της απόφασης του δικαστηρίου πρέπει να ακυρωθεί και ακυρώνεται. Ως αποτέλεσμα, η αντίεφεση επιτυγχάνει εν μέρει.

Συνοψίζοντας -

(Α) Η έφεση επιτρέπεται εν μέρει. Το ποσό της διατροφής μειώνεται σε £350.

(B) Η αντέφεση επιτρέπεται εν μέρει. Η αναστολή της υποχρέωσης για καταβολή του εξ αποφάσεως χρέους και των εξόδων παραμερίζεται.

(Γ) Δεν εκδίδεται διαταγή για τα έξοδα.

Η έφεση και η αντέφεση επιτρέπονται χωρίς διαταγή για έξοδα. 5